

Brüssel, 12. jaanuar 2026
(OR. en)

5094/26

LIMITE

ECOFIN 10

UEM 8

ECB

EIB

MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Saaja: Delegatsioonid

Teema: NÕUKOGU SOOVITUS ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks
Soomes

DNÕUKOGU SOOVITUS

ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks Soomes

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 7,

võttes arvesse komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikes 1 on sätestatud, et liikmesriigid hoiduvad ülemäärasest valitsemissektori eelarvepuudujäägist.
- (2) Stabiilsuse ja kasvu pakt põhineb eesmärgil tagada riigi rahanduse usaldusväärsus ja kestlikkus, et tugevdada hinnastabiilsusel ning finantsstabiilsusel põhineva tugeva, kestliku ja kaasava majanduskasvu tingimusi, toetades seeläbi liidu kestliku majanduskasvu ja tööhõive eesmärkide saavutamist.
- (3) [KUUPÄEV] otsustas nõukogu ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 6 alusel, et puudujäägikriteeriumi täitmata jätmise tõttu on Soomes ülemäärane eelarvepuudujääk¹.

¹ Nõukogu [KUUPÄEV] otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Soomes, dokument ST 5093/26.

- (4) ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 7 ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97² artikli 3 lõike 4 kohaselt peab nõukogu võtma vastu asjaomasele liikmesriigile adresseeritud soovitusel ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks teatava tähtaja jooksul. Kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikega 4 tuleb kõnealuses soovitusel kehtestada asjaomasele liikmesriigile ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks tõhusate meetmete võtmiseks maksimaalselt kuue kuu pikkune tähtaeg, mida võib lühendada kolme kuuni, kui olukorra tõsidus seda nõuab. Nõukogu peab ühtlasi soovutama, et liikmesriik rakendaks korrigeerivat netokulude³ kava, mis tagaks, et soovitusel kehtestatud tähtaja jooksul viiakse valitsemissektori eelarvepuudujääk allapoole kontrollväärtust 3 % SKPst ja hoitakse sel tasemel. Kui ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus algatati eelarvepuudujäägi kriteeriumi alusel, peab korrigeeriv netokulude kava vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikele 4 võimaldama teha igal aastal minimaalse struktuurse kohanduse vähemalt 0,5 protsendipunkti SKPst – see väärtus on võrdlusalus aastateks, mil valitsemissektori eelarvepuudujääk eeldatavasti ületab kontrollväärtust. Komisjon võib nõukogu määruse (EL) 2024/1264 põhjendust 23 arvestades üleminekuperioodil, s.o aastatel 2025, 2026 ja 2027, seda võrdlusalus kohandada, et võtta kõnealusteks aastateks kavandatud korrigeeriva netokulude kava kehtestamisel arvesse intressikulude suurenemist. Korrigeeriv kava põhineb vajaduse korral ajakohastatud prognoosidel, mille komisjon on koostanud võla jätkusuutlikkuse analüüsi metoodikat kasutades. Asjaomane liikmesriik võib teavitada komisjoni riigipõhistest probleemidest, mida ta peab korrigeeriva kava kehtestamise jaoks asjakohaseks.

² Nõukogu määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>), viimati muudetud nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrusega (EL) 2024/1264 (ELT L 2024/1264, 30.4.2024).

³ Vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 punktile 2 on netokulud valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud intressikulud, kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

- (5) Soome reaalne SKP kasvas 2024. aastal 0,4 %. Komisjoni 2025. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks Soome majandus 2025. aastal kasvama 0,1 %. Majanduskasvu toetavad netoeksport ja investeeringud, kuid nende komponentide positiivse mõju nullib suures osas avaliku ja erasektori tarbimise vähenemine. Reaalne SKP peaks kasvama 2026. aastal 0,9 % ja 2027. aastal 1,2 %; selle tõukejõuks on eratarbimise ja investeeringute suurenemine, samal ajal kui netoeksport väheneb. Töötuse määr peaks 2025. aastal jõudma 9,5 %ni ning vähenema 2026. aastal 9,3 %ni ja 2027. aastal 9,0 %ni. Inflatsioon peaks kiirenema 1,0 %-lt 2024. aastal 1,9 %-le 2025. aastal. Tulevikku vaadates peaks inflatsioonimäär olema 2026. aastal 1,6 % ja 2027. aastal 2,0 %.
- (6) Eurostati poolt 21. oktoobril 2025 esitatud andmete⁴ kohaselt oli valitsemissektori eelarvepuudujääk Soomes 2024. aastal 4,4 % SKPst. Komisjoni 2025. aasta sügisprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarvepuudujääk 2025. aastal 4,5 % SKPst ja 2026. aastal 4,0 % SKPst ning ületab seega mõlemal aastal kontrollväärtust. Komisjoni arvutuste⁵ kohaselt tähendavad need suundumused, et netokulude kasvumäär on 2025. aastal 1,2 % ja 2026. aastal 1,8 %. Struktuurne eelarvepuudujääk peaks 2025. aastal olema 2,9 % SKPst ja vähenema 2026. aastal 0,2 protsendipunkti võrra.
- (7) Valitsemissektori võlg oli 2024. aasta lõpus 82,5 % SKPst. Euroopa Komisjoni 2025. aasta sügisprognoosi kohaselt peaks see olemasolevate poliitikameetmete alusel 2025. aasta lõpuks suurenema 88,1 %ni SKPst ja 2026. aasta lõpuks 90,9 %ni SKPst, jäädes seega üle kontrollväärtuse 60 % SKPst.

⁴ Eurostat – Euro Indicators, avaldatud 21. oktoobril 2025. Vt:

<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-21102025-AP>.

⁵ Komisjoni talituste töödokument SWD(2025)951 final, „Fiscal statistical tables providing background data relevant for the assessment of the budgetary policy of the Member States“ („Eelarvestatistika tabelid, milles esitatakse liikmesriikide eelarvepoliitika hindamiseks vajalikud taustandmed“), 25.11.2025.

- (8) Käesolevas soovitus esitatud korrigeeriv netokulude kava on kooskõlas minimaalse igaaastase struktuurse kohandusega või struktuurse esmase kohandusega vähemalt 0,5 protsendipunkti SKPst, nagu on sätestatud nõukogu määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikes 4 ja nõukogu määruse (EL) 2024/1264 põhjenduses 23. Komisjoni 2025. aasta sügisprognoosi makromajanduslike eelduste põhjal vastab käesolevas soovitus esitatud korrigeeriv netokulude kava struktuurse esmase eelarvepositsiooni kohandusele 0,5 protsendipunkti SKPst nii 2026. kui ka 2027. aastal. 2028. aastal, mis jääb väljapoole ajavahemikku, mille jooksul komisjon võib arvesse võtta intressikulude suurenemist, on struktuurse eelarvepositsiooni kohandus 0,5 protsendipunkti ja struktuurse esmase eelarvepositsiooni kohandus 0,6 protsendipunkti SKPst.
- (9) Käesolevas soovitus esitatud korrigeeriva netokulude kavaga asendatakse alates 2026. aastast netokulude maksimaalsed kasvumäärad, mis on sätestatud nõukogu 21. jaanuari 2025. aasta soovitus (millega kiidetakse heaks Soome keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava)⁶ punktis 1.
- (10) Lähtudes netokulude soovitatud maksimaalsetest kasvumääradest, mis on nõuete täitmise järelevalve ainus tegevusnäitaja ja mis on sätestatud käesolevas soovitus, ning tuginedes komisjoni valitsemissektori võla keskpika perioodi prognoosiraamistikule ja komisjoni 2025. aasta sügisprognoosile, peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk vähenema 4,5 %-lt SKPst 2025. aastal 2,7 %-le SKPst 2028. aastaks.
- (11) Käesolevas soovitus esitatud korrigeeriva netokulude kava, komisjoni valitsemissektori võla keskpika perioodi prognoosiraamistiku ja komisjoni 2025. aasta sügisprognoosi kohaselt jätkaks valitsemissektori võlg suurenemist 82,5 %-lt SKPst 2024. aasta lõpus 93,5 %-le SKPst 2029. aasta lõpus.

⁶ Nõukogu 21. jaanuari 2025. aasta soovitus, millega kiidetakse heaks Soome riiklik keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava (ELT C, C/2025/656, 10.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/656/oj>).

- (12) Korrigeerivas kavas sätestatud netokulude soovituslike maksimaalsete kasvumäärade järgimine peaks tagama ülemäärase eelarvepuudujäägi püsiva korrigeerimise ning konkreetsed meetmed peaksid olema samal ajal suunatud riigi rahanduse kvaliteedi ja struktuuri parandamisele, investeeringute säilitamisele ja majanduse kasvupotentsiaali tugevdamisele. Eelarvealased ja laiemat majanduslikku laadi reformid peaksid kestlikul viisil parandama majanduse kasvu- ja vastupidavuspotentsiaali ning toetama riigi rahanduse jätkusuutlikkust.
- (13) Sellega seoses kohaldatakse jätkuvalt nõukogu 21. jaanuari 2025. aasta soovitusel (millega kiidetakse heaks Soome keskpika perioodi kava) punkti 2 ja II lisa („Reformid ja investeeringud, mis on aluseks kohandamisperioodi pikendamisele seitsmele aastale“). Komisjon jätkab nende reformide ja investeeringute elluviimise jälgimist kooskõlas määruse (EL) 2024/1263⁷ artikli 22 lõikega 1.
- (14) 30. aprillil 2025 taotles Soome kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artikli 26 lõikega 1 ja pärast komisjoni 19. märtsi 2025. aasta teatist riikide vabastusklausli aktiveerimist, et võtta arvesse suuremaid kaitsekulutusi⁸. 8. juulil 2025 võttis nõukogu selle taotluse alusel vastu soovitusel⁹, millega lubatakse Soomel netokulude maksimaalsetest kasvumääradest, mis on sätestatud nõukogu 21. jaanuari 2025. aasta soovitusel, millega kiidetakse heaks Soome keskpika perioodi kava aastateks 2025–2028, kõrvale kalduda ja neid ületada.

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrus (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97 (ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

⁸ Komisjoni teatis „Suuremate kaitsekulutuste võimaldamine stabiilsuse ja kasvu pakti raames“ (19.3.2025, C(2025) 2000 final).

⁹ Nõukogu soovitus, millega lubatakse Soomel määruse (EL) 2024/1263 kohaselt nõukogu kehtestatud netokulude maksimaalsetest kasvumääradest kõrvale kalduda (riikide vabastusklausli aktiveerimine) (ELT C, C/2025/3966, 20.8.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3966/oj>).

- (15) Riikide vabastusklausliga võimaldatavat paindlikkust tuleks arvesse võtta ka ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamisel ja selle hindamisel, kas Soome on võtnud tõhusaid meetmeid. Seepärast täiendatakse käesolevas soovitusel esitatud korrigeerivat netokulude kava kuni 2028. aastani paindlikkusega, mida võimaldab kaitsekulutuste suurendamine¹⁰ riikide vabastusklausli alusel. Tagamaks, et riigi rahanduse jätkusuutlikkust ei seata ohtu, tuleks käesolevas soovitusel sätestada maksimaalne paindlikkus kooskõlas komisjoni 19. märtsi 2025. aasta teatisega ja nõukogu 8. juuli 2025. aasta soovitusel. Selleks peaks ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse raames võimaldatav üldine maksimaalne paindlikkus piirduma paindlikkusega, mida ei ole kasutatud käesolevas soovitusel esitatud netokulude kavale eelneval perioodil.
- (16) Komisjoni prognooside¹¹ kohaselt ei ole Soome ületanud nõukogu 21. jaanuari 2025. aasta soovitusel 2025. aastaks soovitatud maksimaalset netokulude kasvumäära ega ole seega kasutanud nõukogu 8. juuli 2025. aasta soovitusel lubatud paindlikkust. Selle tulemusena määratletakse maksimaalset paindlikkust jätkuvalt kaitsekulutuste suurenemisena protsendina SKPst alates 2021. aastast ja igal juhul ei tohi see olla üle 1,5 % SKPst.
- (17) Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 8 lõikega 3 võib nõukogu teha otsuse tühistada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlus ELi toimimise lepingu artikli 126 lõike 12 alusel üksnes juhul, kui eelarvepuudujääk on viidud alla kontrollväärtuse ja jääb komisjoni hinnangu kohaselt alla kontrollväärtuse käimasoleval ja järgneval aastal,

¹⁰ Riiklikult rahastatavad kaitsekulutused, nagu on määratletud valitsemisfunktsioonide klassifikaatoris (COFOG02).

¹¹ Komisjoni talituste tödokument SWD(2025)951 final, „Fiscal statistical tables providing background data relevant for the assessment of the budgetary policy of the Member States“ („Eelarvestatistika tabelid, milles esitatakse liikmesriikide eelarvepoliitika hindamiseks vajalikud taustandmed“), 25.11.2025.

SOOVITAB JÄRGMIST:

1. Soome peaks tagama, et netokulude nominaalsed kasvumäärad ei ületa I lisas kehtestatud maksimummäärasid.
2. Seega peaks Soome kõrvaldama ülemäärase eelarvepuudujäägi 2028. aastaks.
3. Nõukogu kehtestab tähtajaks 30. aprilli 2026, milleks Soome peab võtma tõhusaid meetmeid ja esitama vajalikud meetmed koos oma 2026. aasta eduaruandega, mis tuleb esitada komisjonile vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artiklile 21. Seejärel peaks Soome esitama käesoleva soovitusel rakendamise eduaruande vähemalt iga kuue kuu järel, tehes seda kevadel oma iga-aastase eduaruande ja sügisel eelarvekava raames, kuni ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseni.
4. Kuni 2028. aastani on Soomel lubatud käesoleva soovitusel punktis 1 sätestatud netokulude maksimaalseid kasvumäärasid ületada, kuivõrd neid maksimaalseid kasvumäärasid ületavad netokulud ei ületa:
 - a) kaitsekulutuste suhte SKPsse suurenemist alates 2021. aastast,
 - b) tingimusel et netokulude maksimaalseid kasvumäärasid ületav kõrvalekalle ei ole suurem kui 1,5 % SKPst.

5. Selleks et tagada lisakulutuste korrektne kirjendamine, peab Soome esitama andmed tegelike ja kavandatud kaitsekulutuste (COFOGi jagu 02), sealhulgas kaitseinvesteeringute (COFOGi jagu 02 P.51) kogusummade ning COFOG-02 alt välja jäävatest SAFE-laenudest rahastatavate kulutuste kohta:

- a) aastate T-4, T-3, T-2 ja T-1 (aasta T on jooksev aasta) kohta komisjonile (Eurostatile) nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2009 kohaselt esitatavas aruandluses¹²;
- b) aastate 2021 kuni T (jooksev aasta) kohta määruse (EL) 2024/1263 artikli 11 lõike 1 ja artikli 15 ning artikli 21 lõike 1 kohaselt riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades ning iga-aastastes eduaruannetes;
- c) aastate T (jooksev aasta) ja T+1 kohta määruse (EL) nr 473/2013 kohaselt eelarvekavades¹³.

Käesolev soovitus on adresseeritud Soome Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*

¹² Nõukogu 25. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 479/2009 Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokolliga kohaldamise kohta (ELT L 145, 10.6.2009, lk 1-9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/479/2014-09-01>).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. mai 2013. aasta määrus (EL) nr 473/2013 euroala liikmesriikide eelarvekavade seire ja hindamise ning nende ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimise tagamise ühiste eeskirjade kohta (ELT L 140, 27.5.2013, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj>).

Netokulude maksimaalne kasvumäär (nominaalsed aastased ja kumulatiivsed kasvumäärad)

Soome

Aastad		2026	2027	2028
Kasvumäär (%)	Aastane	1,3	1,5	1,8
	Kumulatiivne*	2,5	4,1	5,9

* (*) Kumulatiivsed kasvumäärad arvutatakse võrdluses baasaastaga 2024.